

*Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Układ graficzny © CKE 2019

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych i wspomagających rozwój dziecka**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.11**

Wersja arkusza: **SG**

Z.11-SG-20.06

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2020

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
  - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
  - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
  - wpisz swój numer PESEL*,
  - wpisz swoją datę urodzenia,
  - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Codziennie rano w żłobku dziecko nie chce rozstać się z matką, kurczowo trzyma ją za szyję, płacze, natomiast po południu okazuje matce złość, czasami nawet agresję.

Który wzorzec przywiązania dziecka do matki charakteryzuje opisana sytuacja?

- A. Lękowo-ambiwalentny.
- B. Nieufnie przywiązany.
- C. Ufnie przywiązany.
- D. Lękowo-unikający.

Zadanie 2.

Aby zaspokoić potrzebę wypoczynku, prawidłowo rozwijające się dziecko w wieku 18 miesięcy powinno spać w ciągu doby

- A. od 14 do 16 godzin.
- B. od 10 do 13 godzin.
- C. od 8 do 9 godzin.
- D. od 6 do 7 godzin.

Zadanie 3.

Podawanie niemowlętom witaminy D3 związane jest z zapobieganiem wystąpienia u dzieci

- A. krzywicy.
- B. cukrzycy.
- C. hemofilii.
- D. celiakii.

Zadanie 4.

Waga prawidłowo rozwijającego się niemowlęcia w dwunastym miesiącu życia w stosunku do wagi urodzeniowej zwiększa się średnio

- A. dwukrotnie.
- B. trzykrotnie.
- C. pięciokrotnie.
- D. sześciokrotnie.

Zadanie 5.

Prawidłowo rozwijające się niemowlę zaczyna posługiwać się chwytem dłoniowym prostym

- A. w pierwszym-drugim miesiącu życia.
- B. w czwartym-piątym miesiącu życia.
- C. w siódmym-ósmym miesiącu życia.
- D. w dziesiątym-dwunastym miesiącu życia.

Zadanie 6.

Wykonywanie toalety jamy ustnej u dziecka zgodnie z zaleceniami WHO należy rozpocząć od

- A. pierwszych dni życia dziecka.
- B. momentu wyrznięcia pierwszego zęba.
- C. ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.
- D. ukończenia przez dziecko drugiego roku życia.

Zadanie 7.

Do oceny rozwoju psychomotorycznego dziecka należy wykorzystać

- A. morfogram.
- B. skalę Apgar.
- C. siatkę centylową.
- D. inwentarz rozwojowy.

Zadanie 8.

Prawidłowo rozwijające się niemowlę najczęściej osiąga umiejętność samodzielnego siedzenia bez podparcia i wykonywania ruchów rąk w pozycji siedzącej w wieku

- A. 2 miesięcy.
- B. 3 miesięcy.
- C. 4 miesięcy.
- D. 7 miesięcy.

Zadanie 9.

Dziecko zaczyna już pokonywać zakręty, unosić nóżki nad niewysokim progiem, nagle stanąć, schylić się i podnieść zabawkę, zabrać ją ze sobą lub ciągnąć na sznurku. Potrafi wchodzić i schodzić po schodach trzymając się poręczy.

Opisane umiejętności w ramce charakteryzują prawidłowo rozwijające się dziecko w wieku

- A. 12 miesięcy.
- B. 13 miesięcy.
- C. 16 miesięcy.
- D. 20 miesięcy.

Zadanie 10.

Gest wskazywania palcem oraz utrzymywanie kontaktu wzrokowego najczęściej pojawia się u prawidłowo rozwijającego się dziecka około

- A. trzeciego miesiąca życia.
- B. piątego miesiąca życia.
- C. dziewiątego miesiąca życia.
- D. osiemnastego miesiąca życia.

Zadanie 11.

Wartość masy ciała 4-letniego chłopca znajduje się na poziomie 10. centyla, a jego wysokość na poziomie 90. centyla. Proporcja masy ciała do wysokości wskazuje na

- A. wagę prawidłową.
- B. niedowagę.
- C. nadwagę.
- D. otyłość.

Zadanie 12.

Do odruchów pierwotnych występujących u niemowląt **nie należy** odruch

- A. Babińskiego.
- B. żreniczny.
- C. pełzania.
- D. Moro.

Zadanie 13.

Wywołanie odruchu polega na drażnieniu okolicy kąta ust. Prawidłowa odpowiedź polega na otwarciu ust, wysunięciu języka i zwrocie głowy w kierunku zadziałania bodźca.

W ramce opisano odruch

- A. mrugania.
- B. szukania.
- C. chwytny.
- D. ssania.

Zadanie 14.

Zgodnie ze standardami Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci celem, do którego należy dążyć w żywieniu niemowląt, jest karmienie dziecka wyłącznie piersią tylko przez

- A. pierwsze trzy miesiące życia dziecka.
- B. pierwsze cztery miesiące życia dziecka.
- C. pierwszych pięć miesięcy życia dziecka.
- D. pierwszych sześć miesięcy życia dziecka.

Zadanie 15.

Zgodnie ze standardami Polskiego Towarzystwa Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci przeciwwskazaniem do karmienia piersią ze strony dziecka jest

- A. infekcja wirusowa.
- B. galaktozemia.
- C. cytomegalia.
- D. żółtaczka.

Zadanie 16.

Zgodnie z zasadami żywienia zdrowych niemowląt **nie należy** stosować mleka krowiego jako głównego napoju przed ukończeniem przez dziecko

- A. 6 miesiąca życia.
- B. 8 miesiąca życia.
- C. 9 miesiąca życia.
- D. 12 miesiąca życia.

Zadanie 17.

Wykonując masaż serca u ośmiomiesięcznego niemowlęcia, opiekunka powinna zrobić to przy użyciu

- A. złożonych dłoni.
- B. dwóch palców.
- C. jednego palca.
- D. nasady dłoni.

Zadanie 18.

Na piersiach, brzuchu i plecach zaczynają się pojawiać skupiska drobnej, czerwonej, bardzo swędzącej wysypki, która szybko przekształca się w pęcherzyki wypełnione surowiczym płynem. Wysypka stopniowo rozprzestrzenia się na całe ciało.

Podany w ramce zespół objawów jest charakterystyczny dla choroby o nazwie

- A. odra.
- B. różyczka.
- C. ospa wietrzna.
- D. rumień zakaźny.

Zadanie 19.

Którego z podanych zachowań **powinna unikać** opiekunka podczas pracy z trzyletnim chłopcem z zaburzeniami ze spektrum autyzmu?

- A. Informowania chłopca o zaplanowanych zajęciach z wyprzedzeniem.
- B. Robienia chłopcu niespodzianek w postaci nieplanowanych wyjść.
- C. Kierowania do chłopca krótkich i jasnych komunikatów.
- D. Chwalenia chłopca za jego starania.

Zadanie 20.

Dziecko ma objawy głównie jelitowe: bolący i wzdęty brzuch, biegunka, obfite i cuchnące stolce tłuszczowe. Słabo przyrasta na wadze, jest zmęczone, blade (spowodowane jest to słabym przyswajaniem żelaza i kwasu foliowego).

Podany w ramce zespół objawów dotyczy choroby o nazwie

- A. fenyloketonuria.
- B. mononukleoza.
- C. cytomegalia.
- D. celiakia.

Zadanie 21.

Wysypka u dziecka rozprzestrzenia się obwodowo, zaczyna się za uszami i następnie obejmuje całe ciało. Na błonie śluzowej policzków na wysokości zębów pojawiają się plamki Koplika-Filatowa. W drugim tygodniu choroby może dochodzić do złuszczenia naskórka dziecka.

Podany w ramce opis zespołu objawów odnosi się do choroby o nazwie

- A. mononukleozą zakaźną.
- B. ospą wietrzną.
- C. różyczką.
- D. odra.

Zadanie 22.

W pracy z dwunastomiesięcznym dzieckiem, należy zastosować książeczki, które zawierają

- A. dokładne opisy ilustracji.
- B. dużo miejsca do kolorowania.
- C. jeden element na jednolitym tle.
- D. kolorowe, wieloelementowe ilustracje.

Zadanie 23.

Wiek poniemowlęcy jest okresem rozwojowym dziecka, który trwa od

- A. trzeciego do szóstego miesiąca życia.
- B. siódmego do jedenastego miesiąca życia.
- C. dwunastego do trzydziestego szóstego miesiąca życia.
- D. trzydziestego siódmego do czterdziestego drugiego miesiąca życia.

Zadanie 24.

Dwuletnie prawidłowo rozwijające się dziecko, u którego nie stwierdzono zaburzeń w zakresie spostrzegania słuchowego, powinno

- A. tworzyć samodzielnie konstrukcje językowe na podstawie skojarzeń słuchowych.
- B. identyfikować i różnicować nowe wyrażenia dźwiękonaśladowcze.
- C. identyfikować i różnicować nowe słowa wielosylabowe.
- D. rozumieć dłuższe wypowiedzi wielowyrazowe.

Zadanie 25.

Łączenie jednowyrazowych wypowiedzi z kontekstem sytuacyjnym i wskaźnikami pozawerbalnymi w rozwoju mowy dziecka oznacza stadium

- A. echolalii.
- B. głużenia.
- C. holofrazy.
- D. gaworzenia.

Zadanie 26.

Dominacja prawej ręki, prawej nogi oraz lewego oka u trzyletniego dziecka wskazuje na prawdopodobieństwo ustalenia lateralizacji

- A. prawostronnej.
- B. skrzyżowanej.
- C. lewostronnej.
- D. nieustalonej.

Zadanie 27.

Naturalnym osiągnięciem rozwojowym sześciomiesięcznego prawidłowo rozwijającego się dziecka w zakresie rozwoju mowy jest

- A. wypowiadanie pierwszych słów.
- B. naśladowanie dźwięków.
- C. gaworzenie.
- D. głużenie.

Zadanie 28.

Która reakcja związana z rozwojem analizatora wzroku zaczyna pojawiać się u prawidłowo rozwijającego się dwumiesięcznego niemowlęcia?

- A. Spoglądanie za przedmiotem, który upadł na podłogę.
- B. Oglądanie małych przedmiotów położonych w zasięgu wzroku.
- C. Przyciąganie przedmiotu, który znajduje się poza zasięgiem wzroku.
- D. Wodzenie wzrokiem za przesuwaną przed oczyma kolorową zabawką.

Zadanie 29.

Prawidłowo rozwijające się niemowlę w drugim miesiącu życia potrafi wyrazić mimicznie

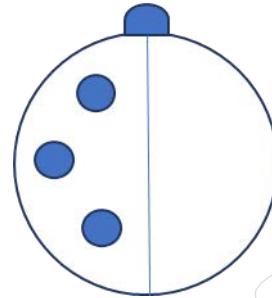
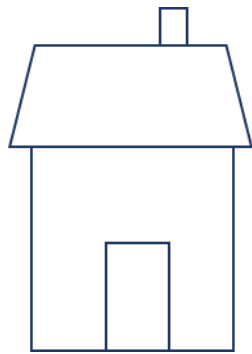
- A. zakłopotanie
- B. nieśmiałość.
- C. radość.
- D. wstyd.

Zadanie 30.

Grzechotkę, jako zabawkę do chwytania, opiekunka powinna zacząć podawać dziecku od ukończenia przez nie

- A. 1. miesiąca życia.
- B. 3. miesiąca życia.
- C. 5. miesiąca życia.
- D. 7. miesiąca życia.

Zadanie 31.

Ćwiczenie polegające na uzupełnieniu obrazków tematycznych (okien w domu, czółek i kropek u biedronki, krawędzi drogi) przedstawionych na rysunku, służy kształtowaniu u trzyletniego dziecka

- A. pamięci fonologicznej.
- B. percepcji słuchowej.
- C. motoryki małej.
- D. praktyki oralnej.

Zadanie 32.

Opiekunka przygotowuje trzy pomoce: mydło, pluszową myszkę, lalkę. Podaje dziecku myszkę i śpiewa: „Uciekaj myszko do dziury, bo cię tu złapie kot bury.” Podobnie postępuje z drugą i trzecią pomocą, śpiewając odpowiednio piosenki: „Zuzia, lalka nieduża” podczas ekspozycji lalki oraz „Mydło wszystko umyje” podczas prezentacji mydła. Następnie układa przed dzieckiem wszystkie trzy pomoce, śpiewa jedną wybraną spośród prezentowanych wcześniej piosenek i poleca dziecku wzięcie stosownej zabawki.

Opisane w ramce ćwiczenie służy doskonaleniu

- A. identyfikowania oraz różnicowania wyrażen dźwiękonaśladowczych.
- B. identyfikowania oraz różnicowania melodii i treści piosenki.
- C. zapamiętywania sekwencji sylabowej.
- D. zapamiętywania kolejności piosenek.

Zadanie 33.

Dotykanie ust niemowlęcia miękkim pędzelkiem lub gąbką ruchami okrężnymi to ćwiczenie, które powinna zastosować opiekunka w przypadku niewykształcenia u niemowlęcia odruchu

- A. Babińskiego.
- B. szukania.
- C. ssania.
- D. Moro.

Zadanie 34.

Którą zasadą opiekunka dziecięca powinna kierować się przy doborze utworów literackich do wieku i możliwości percepcyjnych dwuletniego dziecka?

- A. Każda książka powinna zawierać nowe elementy, bez elementów znanych.
- B. Każda książka powinna zawierać nowe elementy i elementy znane.
- C. Unikać książek zawierających treści wzruszające.
- D. Unikać książek zawierających treści fantastyczne.

Zadanie 35.

Opiekunka bawiąc się z osiemnastomiesięcznym dzieckiem samolotem, zachęca je do naśladowania

Podany w ramce przykład zabawy rozwija u dziecka

- A. sprawność manualną.
- B. sprawność ruchową.
- C. praktykę oralną.
- D. słuch fizyczny.

Zadanie 36.

Po odmowie kupienia dwuletniemu dziecku nowej zabawki, ono z płaczem kładzie się na podłodze w sklepie. W takiej sytuacji opiekunka powinna

- A. zapewnić dziecko, że zabawka zostanie zakupiona.
- B. powiedzieć dziecku, by się uspokoiło.
- C. wziąć dziecko na ręce i przytulić.
- D. ustąpić dziecku i kupić zabawkę.

Zadanie 37.

W sytuacji, gdy po niegroźnym upadku ze schodów trzyletnie dziecko unika pokonywania tej przeszkody, w celu zredukowania jego lęku należy

- A. spokojnie poinformować dziecko o zachowaniu ostrożności i nie wracać do tematu.
- B. wielokrotnie rozmawiać z rodziną o tej sytuacji w obecności dziecka.
- C. nieustannie asekurować dziecko przy schodzeniu ze schodów.
- D. unikać schodzenia po schodach.

Zadanie 38.

Zauważalny u trzyletniego dziecka upór w powtarzaniu tego samego sposobu postępowania, tak zwane „usztynienie reakcji”, mające na celu zredukowanie napięcia określane jest

- A. frustracją.
- B. regresją.
- C. fiksacją.
- D. agresją.

Zadanie 39.

Techniką artystyczną, w której kompozycja powstaje z różnych materiałów i tworzyw naklejanych na podłoże, jest

- A. dekalkomania.
- B. monotypia.
- C. frottage.
- D. collage.

Zadanie 40.

Kryterium doboru piosenki w pracy z małymi dziećmi **nie jest**

- A. dostosowanie treści słownej do wieku dziecka.
- B. stopień trudności linii melodycznej.
- C. znajomość wartości rytmicznej.
- D. rozpiętość skali głosu.